

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 3C/287/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515205184
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Bitalová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8515205184.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Oľgou Bitalovou v súkromnoprávnom spore žalobcu EOS KSI Česká republika, s.r.o. so sídlom Novodvorská 994/138, Braník, 142 00 Praha 4, Česká republika, IČO: 25 117 483, právne zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému X. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. XXX, XXX XX X., právne zast. JUDr. Martou Konkolovou, advokátkou, AK so sídlom Jarmočná 79, 064 01 Stará Ľubovňa, o zaplatenie 188.693,77 Kč s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu v časti povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu 188.693,77 Kč a úroku z omeškania z a m i e t a.

II. Súd p r i z n á v a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že ich výšku určí súd samostatným uznesením po právoplatnosti vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 29.5.2012 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 188.693,77 Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 194.504,29 Kč od 25.11.2009 do 24. 3. 2010, 8,00 % ročne zo sumy 191.251,56 Kč od 25.3.2010 do 22.4.2010, 8,00 % ročne zo sumy 188.767,06 Kč od 23.4.2010 do 28.5.2010, 8,00 % ročne zo sumy 186.247,26 Kč od 29.5.2010 do 23.7.2010, 8,00 % ročne zo sumy 168.931,36 Kč od 24.7.2010 do 25.8.2010, 8,00 % ročne zo sumy 165.755,20 Kč od 26.8.2010 do 25.9.2010, 8,00 % ročne zo sumy 162.604,52 Kč od 26.9.2010 do 10.10.2010, 8,00 % ročne zo sumy 159.470,48 Kč od 11.10.2010 do 30.11.2010, 8,00 % ročne zo sumy 156.307,06 Kč od 1.12.2010 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný dňa 22.11.2007 uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Česká spořitelna, a.s. so sídlom Olbrachtova 1929/62 Praha 4, Česká republika, IČO: 45 244 782, Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 200.000,- Kč s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 14,10 % ročne, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po 4.137,- Kč vždy k 11. dňu každého mesiaca. Žalobca nadobudol pohľadávku, ktorá je predmetom konania, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.11.2009, pričom ku dňu postúpenia pohľadávky bola dlžná suma vo výške 226.891,- Kč, z toho istina bola vo výške 194.504,- Kč a splatný úrok vo výške 32.386,71 Kč. Žalobca poukázal na to, že pred postúpením pohľadávky žalovaný uhradil zo zosplatnenej dlžnej sumy sumu 33.096,- Kč (dňa 8.9.2008 sumu 4.137,- Kč, dňa 11.9.2008 sumu 2.000,- Kč, dňa 3.10.2008 sumu 4.137,- Kč, dňa 1.11.2008 sumu 2.137,- Kč, dňa 8.12.2008 sumu 4.137,- Kč, dňa 9.1.2009 sumu 4.137,- Kč, dňa 4.3.2009 sumu 4.137,- Kč, dňa 6.3.2009 sumu 4.137,- Kč, a dňa 15.4.2009 sumu 4.137,- Kč) a po postúpení pohľadávky sumu 38.170,23 Kč (dňa 24.3.2010 sumu 3.252,73 Kč, dňa 22.4.2010 sumu 2.484,50 Kč, dňa 28.5.2010 sumu 2.519,80 Kč, dňa 23.7.2010 sumu 17.315,90 Kč, dňa 28.8.2010 sumu 3.176,16 Kč, dňa 25.9.2010 sumu 3.150,68 Kč, dňa 10.10.2010 sumu 3.134,04 Kč a dňa 30.11.2010 sumu 3.136,42 Kč).

2. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu sp. zn. 4Ro/64/2012-58 zo dňa 26.6.2012, ktorý následne uznesením sp. zn. 1C/58/2012-66 dňa 16.7.2012 zrušil, pretože platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk.

3. Podaním doručeným súdu dňa 17.9.2012 žalobca predložil súdu špecifikáciu žalobou uplatnenej istiny, z ktorej vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 200.000,- Kč, riadny úrok bol v celkovej výške 19.734,80 Kč a poplatky za upomienky a ich zasielanie boli spolu vo výške 1.772,20 Kč. Žalovaný uhradil na istinu v pravidelných splátkach sumu 26.693,21 Kč, pričom celková výška úhrad za upomienky bola vo výške 309,50 Kč. Úhrady žalovaného po 8.9.2008 žalobca započítal na úhradu istiny zo dňa 11.9.2008 vo výške 1.595,41 Kč a zo dňa 3.10.2008 vo výške 1.253,93 Kč. Na úroky z omeškania žalobca po 8.9.2008 započítal z úhrady: zo dňa 8.9.2008 sumu 3.873,- Kč, zo dňa 11.9.2008 sumu 404,59 Kč, zo dňa 3.10.2008 sumu 2.883,07 Kč, zo dňa 1.11.2008 sumu 2.137,- Kč, zo dňa 8.12.2008 sumu 4.137,- Kč, zo dňa 9.1.2009 sumu 4.137,- Kč, zo dňa 4.3.2009 sumu 4.137,- Kč, zo dňa 6.3.2009 sumu 4.137,- Kč, zo dňa 15.4.2009 sumu 4.137,- Kč. Na iné poplatky za vedenie účtu a prístup k rámcovému poisteniu sumu 264,- Kč z úhrady zo dňa 8.9.2008.

4. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 1.10.2012, ktorým taktiež vzniesol námietku premlčania pohľadávky uplatnenej žalobou. Na pojednávaní dňa 18.4.2013 následne poukazoval na dôvody, pre ktoré nesplácal úver riadne a včas, na jeho invaliditu, ako aj na to, že mal snahu o splácanie úveru, avšak boli od neho požadované neprímerane vysoké splátky.

5. Podaním doručeným súdu dňa 17.10.2012 (písomný originál podania bol doručený 22.10.2012) žalobca k podanej námietke premlčania uviedol, že na posudzovanie premlčania nemožno aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní, nakoľko predmetná zmluva je absolútnym obchodom a je potrebné použiť právnu úpravu českého Obchodného zákonníka bez ohľadu na spotrebiteľský charakter zmluvy. Ustanovenie o premlčacej dobe nie je ustanovením, ktoré by smerovalo k ochrane spotrebiteľa, a preto nie je možné pre otázku premlčania vyvodzovať použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Ustanovenie českého Obchodného zákonníka o premlčaní nie je ustanovením diskriminujúcim dlžníka (spotrebiteľa), len preto, že premlčacia doba k uplatneniu práva zo zmluvy podľa českého Obchodného zákonníka je dlhšia ako podľa Občianskeho zákonníka. Ustanovenie Obchodného zákonníka o premlčaní je ustanovením vyváženým vo vzťahu k obojstranným stranám, nejde o ustanovenie diskriminujúce spotrebiteľa vo vzťahu k veriteľovi v tom zmysle, že by v dôsledku aplikácie príslušných ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní povinnosti dlžníka mnohonásobne prevážili nad jeho právami. Rovnako poukazoval na dôvody, pre ktoré v danom prípade treba uvažovať o štvorročnej premlčacej lehote, aj v podaní doručenom súdu 1.10.2012, ktorým taktiež spochybňoval právo vedľajšieho účastníka na vznesenie námietky premlčania. Žalobca pritom vo vzťahu k dĺžke premlčacej doby poukazoval na rozhodnutia súdov Českej republiky, ktoré k vyššie uvedeným podaniam pripojil.

6. Rozsudkom sp. zn. 1C/58/2012-153 zo dňa 9.5.2013 súd žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil tým, že žalovaná pohľadávka (vrátane príslušenstva v podobe úrokov z omeškania) je premlčaná a vznesené námietky premlčania v zmysle Občianskeho zákonníka sú dôvodné.

7. Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca včas odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 5Co/122/2013-194 zo dňa 10.4.2014 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

8. Proti vyššie uvedenému rozsudku Krajského súdu v Prešove v spojení s rozsudkom tunajšieho súdu podal generálny prokurátor SR mimoriadne dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že konajúce súdy mali na uplatnené nároky žalobcu vrátane premlčacej doby aplikovať právny poriadok Českej republiky, konkrétne ustanovenie § 262 ods. 4 a § 397 Obchodného zákonníka Českej republiky. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 2 M Cdo 16/2014 zo dňa 27. 8. 2015 o podanom mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora SR rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5Co/122/2013-194 zo dňa 10. 4. 2014 v spojení s rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 1C/58/2012-153 zo dňa 9. 5. 2013 zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na právny vzťah medzi stranami sporu vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere je potrebné aplikovať úpravu premlčania obsiahnutú v Obchodníom zákonníku Českej republiky, t. j. štvorročnú premlčaciu dobu v zmysle ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka Českej republiky.

9. Uznesením sp. zn. 3C/287/2015-30 zo dňa 10.2.2016 súd prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Ústavnom súde SR na základe sťažnosti žalovaného vedenej pod sp. zn. Rvp 16378/2015. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.3.2016. Uznesením sp. zn. I. ÚS 109/2016-9 zo dňa 17.2.2016 Ústavný súd SR sťažnosť žalovaného ako podanú oneskorene odmietol.

10. Súd po doplnení dokazovania opäť rozhodol o nároku žalobcu a zobral do úvahy tú skutočnosť, že ku dňu podania žaloby neuplynula premlčacia lehota 4 rokov a návrhu žalobcu vyhovel.

11. Žalovaný voči tomuto rozhodnutiu podal odvolanie, a to proti výroku rozsudku vo vyhovujúcej časti a Krajský súd Prešov uznesením 21Co/154/2017 zo dňa 27.11.2018 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil okrem výroku o zamietnutí nároku.

12. V novom konaní bolo úlohou súdu preskúmať zmluvu medzi predchodcom žalobcu a žalovaným v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. OZ účinného v čase uzavretia zmluvy, teda 22.11.2007. Zároveň sa mal zaoberať legitimitáciou žalobcu s tým, že je potrebné jeho aktívnu legitimitáciu riadne odôvodniť, pričom aj platnosť pohľadávky je potrebné posudzovať v súlade s ustanoveniami právneho poriadku platného v čase uzavretia zmluvy dňa 22.11.2007 v ČR, teda súd prvej inštancie sa mal zaoberať najmä tým, či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré nespôsobujú výrazný nepomer v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa, čo je základným znakom neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 OZ. Odvolací súd zároveň uviedol, že nevykonaním dôkazu navrhnutého žalovaným, ktorým sa domáhal preverenia, či pri uzatvorení zmluvy došlo k riadnemu posúdeniu bonity klienta bolo žalovanému odňaté právo na spravodlivý súdny proces.

13. Na pojednávaní dňa 22.5.2019 právna zástupkyňa žalobcu k námietke žalovanej strany ohľadom aktívnej legitimitácie žalobcu uviedla, že žalobcu považujú za aktívne vecne legitimovaného v tomto konaní. Splatnosť dlhu nastala 11.8.2008 ako to vyplýva z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 10.12.2009 adresovanej žalovanému, ktorým už bola postúpená zosplatnená pohľadávka, ako sa to konštatuje vo výzve adresovanej žalovanému, avšak dôkazom o doručení tejto výzvy žalovanému nedisponuje. Podľa nej boli splnené všetky zákonné predpoklady na postúpenie dlhu, keďže došlo ku postúpeniu zosplatneného dlhu. Možnosť postúpenia a súhlas klienta s takouto možnosťou spravidla je obsiahnutý vo VOP a preto považuje toto postúpenie za platné. Úverová zmluva obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti a neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, povinnosti klienta sú v nej podrobne špecifikované a je zrozumiteľná, pokiaľ ide o to, koľko má dlžník vrátiť.

Právny zástupca žalovaného opätovne uviedol, že žalobca ani doposiaľ nepreukázal, aby došlo ku platnému zosplatneniu úveru, a to vzhľadom k tomu, aby preukázal, že predmetná výzva bola vôbec spôsobilá dostať sa do dispozičnej sféry žalovaného. Zmluvou o postúpení pohľadávky možno previesť len jednotlivé pohľadávky, predmetom postúpenia nemôže byť celý záväzkový vzťah. Postupník v danom prípade nevstupuje do práv a povinností postupcu v celom rozsahu a z toho dôvodu nie je oprávnený na vyhlásenie predčasnej splatnosti, resp. na iné práva a povinnosti, ktoré mu vyplývajú. Česká právna úprava síce neobsahuje ustanovenie, ktoré by bolo obdobné nášmu ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ale aj z hľadiska dodržiavania bankového tajomstva, resp., aby nedochádzalo ku svojvoľnému postupovaniu pohľadávok, kde nedošlo ku ukončeniu daného právneho vzťahu je dôležité, aby banka pred postúpením pohľadávky ukončila predmetný zmluvný vzťah. Tým, že nedošlo ku platnému odstúpeniu od zmluvy, resp. vyhláseniu predčasnej splatnosti, banka nemala právo predmetný úver v celosti postúpiť. Voľba práva dohodnutá medzi stranami sporu je obsiahnutá v čl. 29 VOP na čl. 43, ale vzhľadom k tomu, že dohoda o použití rozhodného práva bola dojednaná vo VOP a nie v samotnej zmluve, nejde podľa práv. zástupcu žalovaného o individuálne dojednanú podmienku vzhľadom k jej významu. Obdobný právny názor bol vyslovený v rozhodnutí KS PO sp. zn. 17Co/61/2017 zo dňa 23.1.2018, kde v podstate KS PO uzatvára, že je s ohľadom na čl. 5 ods. 3 Rímskeho dohovoru na vec nutné aplikovať právny poriadok SR. Žalobca predložil podklady, na základe čoho posudzoval klienta, ale z podkladov doložených súdu, nie je možné vyvodiť, aby právny predchodca žalobcu posudzoval celkovú ekonomickú situáciu žalovaného, a to predovšetkým na strane výdavkov. V danom prípade, aj napriek skutočnosti, že v rámci mesačných platieb je uvedená nula, je logické, že každý musí mať nejaké výdavky súvisiace s bežnými výdavkami, strava, oblečenia atď. a takisto na bývanie, pričom poukázal na skutočnosť, že forma bývania je uvedený nájom bytu vo vlastníctve inej osoby, teda právnenému predchodcovi muselo byť zrejmé, že žalovaný má isté výdavky a nezisťoval, o aké konkrétne výdavky ide vo vzťahu ku príjmovej stránke žalovaného.

14. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom podanej žaloby, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 10.12.2009, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.11.2009 vrátane overovacích doložiek, prílohou č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok - výpis pohľadávky voči žalovanému, výpisom právneho predchodcu žalobcu z príslušného obchodného registra, výpisom žalobcu z príslušného obchodného registra, zmluvou o úvere zo dňa 22.11.2007, výzvou na zaplatenie dlhu zo dňa 9.7.2008, potvrdením o čerpaní úveru, všeobecnými obchodnými podmienkami Českej sporiteľne, a.s., prehľadom obrátov na úverovom účte (označené ako podklady pre súdne konanie), správou REGOB SR o pobyte žalovaného podanej súdu 13.7.2012, podaním žalobcu doručeného súdu 27.7.2012, oznámením vedľajšieho účastníka o vstupe do konania a jeho vyjadrením zo dňa 23.8.2012, podaním žalobcu doručeného súdu dňa 17.9.2012 a k nemu pripojeného prehľadu obrátov na úvere (označené ako podklady pre súdne konanie), podaním žalobcu doručeného súdu dňa 1.10.2012 k nemu pripojených rozsudku Vrchného súdu v Prahe a rozsudku Krajského súdu v Ústí nad Labem, vyjadrenia žalovaného doručeného súdu dňa 1.10.2012, podaním žalobcu doručeného súdu dňa 17.10.2012, odvolaním žalobcu zo dňa 29.5.2013, vyjadrením vedľajšieho účastníka a žalovaného k podanému odvolaniu zo dňa 28.6.2013, Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/122/2013-194 z 10.4.2014, mimoriadnym odvolaním generálneho prokurátora zo dňa 20.11.2014, Uznesením NS SR č.k. 2 M Cdo 16/2014 z 27.8.2015, Uznesením Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 109/2016-9zo dňa 17.2.2016, odvolaním žalovaného zo dňa 15.8.2017, vyjadrením žalobcu k odvolaniu doručeného dňa 23.11.2017, Uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co/154/2017-122 zo dňa 27.11.2018 a výsluchmi účastníkov konania na jednotlivých pojednávaniach, na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

15. Žalovaný a právny predchodca žalobcu dňa uzatvorili 22.11.2007 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcovi zo strany práv. predchodcu žalobcu poskytnutý úver vo výške 200.000,- Kč a ten sa z neho zaviazal platiť úroky vo výške 14,10 % ročne, zaplatiť cenu za prijatie, posúdenie a vyhodnotenie žiadosti o úver vo výške 1.600,- Kč, cenu za správu a vedenie úverového účtu po 49,- Kč za každý začatý kalendárny mesiac, RPMN bola určená vo výške 15,64 %, úver sa zaviazal žalovaný splácať v splátkach po 4.137,- Kč vždy k 11. dňu každého kalendárneho mesiaca. V zmysle časti I bodu 6. zmluvy o úvere prvá splátka úveru mala byť zaplatená dňa 11.12.2007, pri vyčerpaní úveru v plnej výške ku dňu 22.11.2007 a pri dodržaní podmienok splácania mala byť posledná splátka vo výške 4.088,- zaplatená dňa 11.11.2013, ktorý je dňom konečnej splatnosti úveru, teda celkový počet splátok predstavoval 72 splátok. Súčasťou zmluvy o úvere boli všeobecné obchodné podmienky právneho predchodcu žalobcu; uzavretím zmluvy o úvere pristúpil žalovaný zároveň k poisteniu podľa bodu 17. časti I zmluvy o úvere. V bode 13. časti I zmluvy o úvere bolo upravené právo právneho predchodcu žalobcu žiadať zaplatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom v prípade, ak by bol žalovaný v omeškaní so zaplatením jednej splátky úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace alebo v omeškaní so splatením viac než dvoch splátok v dohodnutej lehote. Žalovaný nedodrжал svoje zmluvné záväzky a prestal poskytnutý úver riadne a včas splácať, pričom ku dňu 6.7.2008 bol v omeškaní s úhradou sumy 16.548,- Kč, pričom podľa predloženého prehľadu obrátov na úverovom účte na splátkach samotného úveru v tom čase dlhoval 12.411,- Kč, čo sa rovná trom nezaplateným splátkam po 4.137,- Kč. Právny predchodca žalobcu ho podaním zo dňa 9.7.2008 vyzval na zaplatenie uvedenej pohľadávky najneskôr do 10.8.2008 s tým, že ak v uvedenej lehote pohľadávka nebude zaplatená, stane sa splatným celý zostatok úveru s príslušenstvom dňom nasledujúcim po márnom uplynutí uvedenej lehoty. Žalovaný vyššie uvedenú dlžnú sumu v určenej lehote nezaplatil.

16. Následne Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.11.2009 postúpil pôvodný veriteľ pohľadávku zo zmluvy o úvere vrátane jej príslušenstva žalobcovi. V oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 10.12.2009 adresovanom žalovanému bolo uvedené, že ku dňu účinnosti postúpenia pohľadávky (1.12.2009 - čl. II. bod 1. zmluvy o postúpení pohľadávok) bol dlh vo výške 188.693,77 Kč, a to vrátane príslušenstva. Žalobca však v žalobe uviedol, že ku dňu postúpenia pohľadávky predstavuje nedoplatok z predčasne ukončenej zmluvy sumu vo výške 226.891,- Kč, z čoho je istina vo výške 194.504,29 Kč a splatný úrok vo výške 32.386,- Kč (tak ako bolo uvedené v prílohe č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, pričom podľa tejto prílohy išlo o vyčíslenie úroku z omeškania). Žalovaný po zosplatnení dlžnej sumy a pred oznámením o postúpení pohľadávky uhradil právnenému predchodcovi žalobcu spolu sumu 33.096,- Kč, po postúpení pohľadávky žalovaný uhradil žalobcovi spolu sumu 38.170,23 Kč. V tomto konaní žalobca požadoval zaplatenie istiny vo výške 188.693,77 Kč a úrokov z omeškania ako je uvedené v úvode tohto odôvodnenia. Z týchto uplatnených nárokov žalovaný žalobcovi doposiaľ nič nezaplatil.

17. Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

18. Keďže v tomto prípade ide o konanie s cudzím prvkom, s poukazom na sídlo žalobcu, ktoré je v Českej republike a bydlisko žalovaného, ktoré je na území Slovenskej republiky, súd opätovne riešil otázku aplikácie právneho poriadku, ktorý má byť použitý na posúdenie nároku žalobcu uplatneného žalobou. Pri voľbe rozhodného práva súd vychádzal z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove č.k. 17Co/61/2017 z 23.1.2018, ktorým poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie a ktorým ustálil, že dojednanie o rozhodnom práve zakotvené vo všeobecných podmienkach nemožno považovať za platné, ak takáto podmienka nebola dojednaná individuálne v konkrétnej úverovej zmluve, čo má za následok, že na vec je potrebné aplikovať právny poriadok Slovenskej republiky s ohľadom na čl. 5 ods. 3 Rímskeho dohovoru, v zmysle ktorého pri absencii voľby rozhodného práva sa zmluva spravuje právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu spotrebiteľa, t.j. žalovaného. Všeobecné obchodné podmienky by mali predovšetkým obsahovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, voľbu rozhodného práva v zmysle Rímskeho dohovoru možno nepochybne dať na úroveň dojednaní o rozhodcovskej doložke, resp. zmluvnej pokute. Ide o dôležité dojednanie s ďalekosiahlymi následkami pre spotrebiteľa, ktorému je súd povinný poskytnúť ochranu ex offo. V predmetnom spore bola voľba práva dohodnutá v čl. 29 VOP ale nie v úverovej zmluve a preto s poukazom na vyššie citované rozhodnutie KS PO je také dojednanie neplatné. Vzhľadom k neplatnosti dojednaného zmluvného ustanovenia o rozhodnom práve sa súd riadil právnym poriadkom Slovenskej republiky, pričom pri svojom rozhodovaní vychádzal z nižšie uvedených zákonných ustanovení účinných v čase uzavretia zmluvy.

19. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

20. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

23. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

24. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „cit.zákon“) tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

25. Podľa § 2 cit. zákona na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

26. Podľa § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 Z.z. zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „bankový zákon“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Ustanovenie § 92 ods. 7 bankového zákona (k 1. januáru 2009 prečíslovaného na odsek 8) celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý bankou nie je. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky - písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť - ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta vymedzuje povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia.

29. Súd posudzoval žalobcov nárok v zmysle slovenskej právnej úpravy bankového zákona, ktorý jasne špecifikuje podmienky, za ktorých môže byť pohľadávky banky postúpená a ktorá sa značne líši od českej právnej úpravy. Nakoľko v tomto konaní postúpenie pohľadávky nebolo riadne preukázané, mal súd za to, že k postúpeniu vôbec nedošlo čo zakladá neplatnosť tohto postúpenia. Uvedenú situáciu ustálil aj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017, podľa

ktorého „podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.).“ Žalobca síce disponoval výzvou s oznámením o zosplatnení úveru, počas celého konania však nepreukázal, že táto výzva bola žalovanému doručená, resp. že sa dostala do jeho dispozičnej sféry. Nakoľko postúpenie na žalobcu je v zmysle uvedeného neplatným právnym úkonom, pohľadávka na žalobcu vôbec neprešla a teda ten v konaní nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou.

30. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide. Skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, pričom súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a zistenie jej nedostatku má za následok zamietnutie žaloby. Na základe uvedeného súd žalobu v dôsledku uvedených skutočností v celom rozsahu zamietol a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Keďže súd žalobu ako takú zamietol je právne irelevantné zaoberať sa otázkou platnosti resp. neplatnosti poplatkov, úrokov...

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaný bol v spore v plnom rozsahu úspešný a teda žalobca mu je povinný nahradiť vzniknuté trovy konania vo výške tak, ako o nej rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa

§ 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 (§ 360 ods. 1, 2 CSP). Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

1./ Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2./ Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3./ Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.